

Golfbaan Heelsumse Veld

Veel aandacht voor ecologisch golfbaanbeheer

Voordat er een nieuwe golfbaan ligt, is er vaak heel wat aan vooraf gegaan. Vooral bezwaren van omwonenden en natuurorganisatie kunnen roet in het eten gooien. Zo ook in de buurt van Renkum en Heelsum, waar het ruim 10 jaar heeft geduurd voordat 'Golfbaan Heelsumse Veld' er lag.

TEKST EN FOTO'S: ARIE DE JONG

Orspronkelijk waren er plannen om in Renkum op het terrein van boer Staaedegaard een golfbaan te realiseren. Initiatiefnemers waren in 1992 leden van een daartoe opgerichte golfclub met de toepasselijke naam Staaedegaard. Die plannen ontmoetten veel bezwaren, ondermeer van milieu- en natuurorganisaties. De bezwaarmakers vonden gehoor bij de Raad van State. De vereniging 'Vijf Dorpen in 't Groen' vond daarna een aanleg tegen de rand van Renkum en Heelsum aan wel acceptabel. De golfclub ging gesprekken aan met allerlei organisaties, en vergat daarbij niet ook de provincie (Gelderland), de gemeente en de omwonenden bij die gesprekken te betrekken.

Convenant

De naam 'Golfclub Staaedegaard' veranderde in 'Golfclub De Heelsumse'. Die golfclub was ervoor verantwoordelijk dat er een stichting 'Golf Renkum' ontstond met de opdracht een golfcomplex te realiseren. Na het sluiten van een convenant tussen, ondermeer, 'Vijf Dorpen in 't Groen', Staatsbosbeheer en de IVN kon in september 2002 de eerste schop de grond in voor de 'Golfbaan Heelsumse Veld' zoals nu de officiële naam is. Het gebied bevindt zich aan de noordzijde van de dorpen Renkum en Heelsum. De namen Klein Amerikaweg, Airborneweg en Hacketweg herinneren nog aan de felle gevechten die hier in 1944 tijdens 'Operatie Market Garden' plaatsvonden. Vooral de oudere bewoners van Renkum

Adrie van der Werf, baancommissaris: "Greens worden bemest via slow release fertilizer."

en Heelsum kunnen hierover nog met verve vertellen. De totale oppervlakte die het complex beslaat, is ongeveer 75 hectare, waarvan ongeveer de helft voor de golfbaan wordt gebruikt. In oktober 2003 konden de eerste negen holes van de in totaal 27 in gebruik worden genomen. De resterende achttien werden intussen al opgeleverd, vanaf mei dit jaar kunnen de tot nu toe ingeschreven 950 golfers van het maximaal mogelijke aantal van 1.200 ook daar terecht. De officiële opening vindt plaats zodra het clubhuis, waaraan nu nog wordt gebouwd, gereed is.

Architect

Landschapsarchitect Ron Pfeiffer uit Oosterbeek had bij de totstandkoming van het golfcomplex een 'stevige vinger in de pap'. Hij adviseerde ondermeer om de contouren van de zogenoemde droogdalen (erosiedalen) in ere te herstellen. Joris Zeeman werd als projectmanager namens de Stichting Golf Renkum belast met de leiding bij de aanleg. En, last but not least, had men het geluk te kunnen beschikken over een baanarchitect van formaat, Hans Hertzberger.

Exploitatie

De Stichting 'Golf Renkum' huurt grond, ondermeer van de eigenaar, de familie Tinssen, die in het verleden ploegde,

Rudy Willemsen, greenkeeper op Golfbaan Heelsumse Veld, maaide half april een van de 27 holes. Vanaf mei zijn ze allemaal voor het eerst klaar voor de 950 ingeschreven golfers.

zaaide en oogstte. Het onderhoud wordt reeds en zal ook in de nabije toekomst worden verzorgd door de firma 'de Enk'.

Onderhoud milieuvriendelijk

"De Golfbaan 'Heelsumse Veld' zal op een milieuvriendelijke manier worden onderhouden", vertelde baancommissaris Adrie van der Werf, in het dagelijks leven bioloog bij Wageningen-UR. "We zullen niet overmatig gebruikmaken van kunstmest en ook geen bestrijdingsmiddelen gebruiken. De greens worden bemest via een 'slow release fertilizer'. Een

voordeel daarvan is ondermeer dat ook in een tijd van overvloedige regenval geen directe uitspoeling plaatsvindt. We kunnen hier spreken van een ecologisch golfbaanbeheer. We willen de natuur terugbrengen naar het moment van vóór het agrarische gebruik van de grond."

'Vijf Dorpen in 't Groen'

De reeds eerder genoemde vereniging 'Vijf Dorpen in 't Groen' werd, samen met anderen, betrokken bij de totstandkoming van de golfbaan. De vereniging bestaat nu inmiddels 30 jaar. Voorzitter Jos Smit en haar mede-bestuursleden, waaronder Theo van der Sluis en Rob Zwart, constateerden dat het golfbaan-idee werd geaccepteerd door het merendeel van de verenigingsleden als aan bepaalde voorwaarden werd voldaan. Dat gold echter niet voor iedereen. Bijvoorbeeld niet voor, inmiddels oudlid, Leendert Scharwächter die vindt dat men teveel natuurgebied opoffert voor 'een potje knikkeren'. "De aanleg op die plek getuigt van weinig eerbied tegenover degenen die daar hun leven offerden voor onze vrijheid. Een open landschap wordt vernield", zegt hij. De golfclub brengt hier tegenin dat zij juist het terrein kwalitatief verbetert. De biodiversiteit zal aanzienlijk toenemen en het milieu zal aanzienlijk minder belast worden.

Voor de Golfbaan Heelsumse Veld is ongeveer de helft in gebruik van het totale oppervlakte van 75 ha. Het beheer is ecologisch: het is de bedoeling om de natuur terug te brengen naar het moment van vóór het agrarische gebruik van de grond.

A.P.S. de Jong is freelance-journalist voor Groen&Golf.